

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 9. 5. 2011
č.j. SRS 035625/2011

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 7 Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 9. 5. - 15. 5. 2011

1. Počasí

Od začátku sledovaného období bylo teplé, slunečné počasí. Denní maxima dosahovala až k 24 °C a noční minima se pohybovala mezi 5 - 10°C. Od 12. 5. polojasno až zataženo, místy přeháňky a bouřky. Od 15. 5. výrazné ochlazení a 16. 5. denní maximum pouze 6 °C a noční minimum okolo 3 °C. Úhrn srážek byl velmi proměnlivý podle lokalit, cca od 6-8mm výše.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V celé oblasti bylo u mnoha plodin potvrzeno silné poškození mrazem z minulého týdne. Nejvíce zasaženy byly hrušně, meruňky, třešně, réva vinná, ořešáky a rybízy, škody činí 70 – 100% na většině lokalit. Částečně byly poškozeny řepka ozimá, višně, slivoně, jabloně a jahodník, zde se škody pohybují v rozmezí 20-70%, opět podle plodiny a lokality. Místně může poškození těchto plodin dosáhnout i 90%. Brambory po mrazu již regenerují. Na polích probíhá ošetřování fungicidy v obilovinách proti houbovým chorobám. Kukuřice, cukrová řepa a jarní obiloviny se postemergentně ošetřují herbicidy proti plevelům. V sadech se hlavně ošetřují jabloně proti strupovitosti. Preventivně se v pomrzlých vinicích ošetřuje proti hálčivci révovému a plísni révové. Ve chmelnicích probíhá zavádění chmele, u nízkých konstrukcí je vše po chemickém čištění mezi řádky a začíná uchycování ke konstrukcím.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 31-39 BBCH)

Zjištěn 1. výskyt padlí travního (*Blumeria graminis* f. sp. *Tritici*) v okrese Liberec (Doubí, 10. 5.).

Silný výskyt kříška polního (*Psammotettix alienus*) v okrese Louny (Telce, 12. 5.) a první výskyt téhož škůdce, na hranici slabého až středního stupně výskytu, v okrese Česká Lípa, (Brniště, 10. 5.), zde bude pozorování opakováno počátkem měsíce června pro potvrzení stupně výskytu.

Chemická ochrana se doporučuje při výskytu 3 a více jedinců na 100 smyků. Je třeba střídat insekticidy s různým mechanismem účinku za účelem předejití vzniku rezistence.

Pozorován lokálně střední výskyt min s housenkami obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) v okrese Česká Lípa (Velký Grunov, 10. 5.).

Vyskytuje se ve škodlivém množství jen v některých letech a to jen lokálně v nejjižnějších částech republiky. Obvykle napadá jen okraje porostů. K plošnému napadení dochází jen při přemnožení a při větrném počasí v období migrace housenek. Housenky snižují výnos a znehodnocují zrna.

Pro monitorování škůdce lze použít feromonový lapač Deltastop CPP. V ČR není registrován proti obaleči obilnímu žádný přípravek.

První slabé výskyty vajíček kohoutků (*Oulema spp.*) pozorovány v okresech Děčín (Stará Oleška, 10. 5.) a Ústí nad Labem (Řehlovice, 11. 5.).

JEČMEN OZIMÝ (RF 32-55 BBCH)

V teplejších částech okresu Litoměřice přechází ozimé ječmeny velmi rychle, vlivem nedostatku vláhy a teplého počasí, do růstové fáze 51-55 BBCH (metání).

Střední výskyt padlí ječmene (*Blumeria graminis*) na rostlinách byl pozorován v okrese Česká Lípa (Velenice u Zákup, 10. 5.).

V RF 32 (objevení 2. kolénka) se hodnotí napadení rostlin s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě a v RF 49-51 (počátek metání) se hodnotí napadení listů, tj. velikost plochy čepele s příznaky výskytu padlí ječmene (kupkami nebo myceliem).

Chemickou ochranu provádíme především od končícího odnožování až po plný vývin posledního listu (fáze 29-39 DC), jestliže většina odnoží má výskyt padlí na některém z horních tří listů. Čím časnější je napadení, tím větší je riziko škod. Fungicidní ošetření se obvykle provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První slabé výskyty vajíček kohoutků (*Oulema spp.*) byly pozorovány v okrese Ústí nad Labem (Bystřany – Světlava, 11. 5.).

První výskyt kříška polního (*Psammotettix alienus*) v okrese Česká Lípa (Velenice u Zákup, 10. 5.) byl pozorován na hranici slabého a středního výskytu, zde bude pozorování opakováno počátkem měsíce června pro potvrzení stupně výskytu.

Chemická ochrana se doporučuje při výskytu 3 a více jedinců na 100 smyků. Je třeba střídát insekticidy s různým mechanismem účinku za účelem předejití vzniku rezistence.

JEČMEN JARNÍ (RF 22-31 BBCH)

V okrese Liberec zjištěn první výskyt mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*) (Chrastava 9. 5.).

LUSKOVINY

HRÁCH (RF 12-31 BBCH)

Pozorován střední plošný výskyt listopase čárkovaného (*Sitona lineatus*) v okrese Liberec (Chrastava 9. 5.).

*Brouci škodí každoročně žírem na vzcházejících rostlinách. Obzvláště k velkým škodám dochází, jestliže suché a studené počasí brzdí rostliny ve vzrůstu. Naopak je-li dostatek jarní vláhy, rostliny poškození listů rychle nahradí. Úbytek kořenových hlízek způsobuje snížení výnosů. Larvami poškozené kořeny bývají napadány houbovými chorobami. Podobně jako listopas čárkovaný škodí i jiné druhy listopasů rodu *Sitona*.*

Porosty se ošetřují postřikem v období od vzcházení do fáze 3-4 pravých listů.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 65-69 BBCH)

Střední výskyt krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*) v okrese Louny (Radonice nad Ohří, 9. 5.).

Střední výskyt bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*) v okrese Louny (Radonice nad Ohří, 9. 5. a Žatec, 11. 5.).

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:
do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina
od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/1 rostlina, při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny

OKOPANINY:

BRAMBORY (RF 09-35 BBCH)

první výskyt **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** byly pozorovány v okrese Ústí nad Labem (Svádov, 11. 5.).

CUKROVKA (RF 12-14 BBCH)

Zjištěn první slabý výskyt **dřepčíků (*Chaetocnema spp.*)** v okrese Česká Lípa (Pavlovice, 11. 5.).

Zjištěn první slabý výskyt vajíček **květilky řepné (*Pegomyia hyoscyami*)** v okresech Liberec (Svijanský Újezd 10. 5.) a Litoměřice (Černouček, 10. 5.), zde již bylo pozorováno i líhnutí larev.

CHMEL (RF 10 – 24)

První výskyt **vřetenatky (plísně) chmelové (*Pseudoperonospora humuli*)**, klasovité výhony, byl pozorován na nových lokalitách v okresech Litoměřice (Radovesice, 10. 5.) a Louny (Kněžice, 11.5.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 67-71BBCH)

V extenzivních sadech a u drobných pěstitelů v okrese Liberec bylo zjištěno střední poškození **květostasem jabloňovým (*Anthonomus pomorum*)** (*Stráž nad Nisou, Liberec 11. 5.*).

Ošetření v době květu jabloní je již neúčelné.

Střední výskyt **vlnatky krvavé (*Eriosoma lanigerum*)** byl zjištěn v okrese Louny (Židovice, 9. 5.).

Nejvhodnějším termínem k ošetření je období myšího ouška, kdy za teplých dnů mšice opouštějí zimní úkryty a vylézají po kmenech do korun stromů. Později se jabloně ošetřují při zjištění deseti a více kolonií vlnatky krvavé na 100 letorostech. Ošetření se podle potřeby opakuje.

Silný výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** byl zjištěn v okrese Louny (Židovice, 9. 5.) a první výskyt téhož škůdce byl zaznamenán v okrese Litoměřice (Dobříň, 10.5.).

Jabloň se ošetří, pokud se zjistí 2 a více vajíček obaleče jablečného na 100 náhodně zvolených plodech i s okolními listy.

První výskyt **podkopníčka spirálového (*Leucoptera malifoliella*)** ve feromonových lapačích 10. 5. lokalita Dobříň.

HRUŠEŇ (RF 69-71 BBCH)

Listy stromů poškozené **vlnovníkem (*Epitrimerus pyri*)** pozorovány v okrese Litoměřice (Klapý 12. 5.).

Peckoviny

MERUŇKA (72)

První slabý výskyt **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** pozorování v okresech Louny (Židovice, 12. 5.) a Litoměřice (Dobříň, 10. 5.).

TŘEŠEŇ (RF 69-71 BBCH)

Silný výskyt **vtule třešňové (*Rhagoletis cerasi*)** zjištěn v okrese Litoměřice (Slatina, 10. 5.).

VIŠEŇ (RF 69-71 BBCH)

První výskyty **zobonosky třešňové (*Rhynchites auratus*)** pozorován v okrese Litoměřice (Dobříň, 10. 5.).

OKRASNÉ ROSTLINY A DŘEVINY

Noční a přízemní mrazíky z minulého týdne poškodily zvláště magnolie, azalky, rhododendrony, zmarličníky a rašící jehličnany.

Za Oblastní odbor Louny zpracoval: Luboš Pomichálek